

ΚΙΝΕΖΙΚΕΣ ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Δάσκαλοι και Τεχνοτροπίες

Ρόμπερτ Γ. Σμιθ

Ο Ρόμπερτ Γ. Σμιθ είναι ένας από τους κορυφαίους ειδικούς στον κόσμο, για τις πολεμικές τέχνες της Ασίας. Εκτός από το πρωτοποριακό βιβλίο *Comprehensive Asian Fighting Arts*, που έγραψε μαζί με τον Ντον Φ. Ντρέγκερ, έχει γράψει δεκατέσσερα ακόμη βιβλία, για διάφορα θέματα σχετικά με τις Κινέζικες Πολεμικές Τέχνες. Ο Σμιθ μελέτησε, δίδαξε και έγραψε για τις πολεμικές τέχνες της Ασίας για περισσότερα από πενήντα χρόνια. Στα εφηβικά του χρόνια προπονήθηκε στην πυγμαχία και στην πάλη με αξιόλογους προπονητές, στη συνέχεια μελέτησε σε βάθος το Τζούντο, για να καταλήξει τελικά στις Κινέζικες Πολεμικές Τέχνες, τις οποίες μελέτησε υπό την καθοδήγηση σημαντικών Δασκάλων. Δίδαξε τις τέχνες αυτές σε πολλούς μαθητές στην Ουάσινγκτον των Η.Π.Α., όπου εργαζόταν ως αξιωματικός πληροφοριών της ΣΙΑ.

ΚΙΝΕΖΙΚΕΣ ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Δάσκαλοι και Τεχνοτροπίες

Ρόμπερτ Γ. Σμιθ

Μετάφραση:
Σπύρος Κατσιγιάννης

Αλεξιάχον

Τίτλος πρωτοτύπου: Chinese Boxing: Masters and Methods

Συγγραφέας: Robert W. Smith

Εκδότης πρωτοτύπου: North Atlantic Books

Ημερομηνία έκδοσης πρωτοτύπου: 1974

Copyright © 1974, 1990 Robert W. Smith

ISBN πρωτοτύπου: 1-55643-095-7 (cloth) 1-55643-085-X (pbk)

Τίτλος: Κινέζικες Πολεμικές Τέχνες

Μετάφραση: Σπύρος Κατσιγιάννης

Επιμέλεια: Μαρία Σταυροπούλου

Καλλιτεχνική επιμέλεια: Βαγγέλης Μπερικόπουλος

Copyright για την ελληνική μετάφραση © 2005: Εκδόσεις Αλκίμαχον

ISBN: 960-6623-11-4

Στη φωτογραφία του εξωφύλλου ο Δάσκαλος Λιου Τζινγκ Ρου σε μια κλασική στάση κινέζικων πολεμικών τεχνών.

Εκδόσεις ΑΛΚΙΜΑΧΟΝ

Πολυτεχνείου 12Α - ΤΚ.141 22 - Ν. Ηράκλειο

Τηλ.-Fax: 210 2840588

e-mail: info@alkimachon.gr - www.alkimachon.gr

Κανένα μέρος του βιβλίου δεν επιτρέπεται να ανατυπωθεί ή να δημοσιευθεί με οποιοδήποτε σύστημα αναπαραγωγής ή να μεταβιβαστεί με οποιοδήποτε μέσο, ηλεκτρονικό, μηχανικό, φωτογραφικό, ή μαγνητοφώνησης, ή κατά οποιοδήποτε άλλον τρόπο, χωρίς τη γραπτή άδεια του εκδότη.

Περιεχόμενα

Πρόλογος του Μεταφραστή.....	7
Εισαγωγή	12
1. Ένας Οχι και Τόσο Μικρός Ελέφαντας	19
2. Ο Μαχητής του Πιθήκου	31
3. Ο Στρατηγός των Ανταρτών.....	42
4. Ο Δάσκαλος των Πέντε Καλών Τεχνών.....	48
5. Ο Δάσκαλος της Χαλάρωσης.....	74
6. Το Πα Κουά ενός Αστυνομικού	83
7. Ο Εξαρετικός Γνώστης των Κλειδωμάτων.....	88
8. Ο Πρωταθλητής της Πάλης	93
9. Άλλοι Δάσκαλοι	98
10. Δάσκαλοι στον Νότο της Ταϊβάν	125
Επίλογος.....	147
Παράρτημα Α	
Οι Απόψεις του Τσου Τσι Τσουν Περί της Προελεύσεως του Τάι Τσι.....	150
Παράρτημα Β	
Οι Αρχές του Τάι Τσι Σύμφωνα με τον Σουν Λου Τανγκ.....	160
Παράρτημα Γ	
Τσι Κουνγκ, η Άσκηση της Εσωτερικής Ενέργειας.....	161
Παράρτημα Δ	
Το Τάι Τσι στη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας.....	165
Παράρτημα Ε	
Φόρμες του Γου Σου στην Ταϊβάν	168
Σημειώσεις	171
Γλωσσάριο	176
Βιβλιογραφία	179
Ευρετήριο Δασκάλων και Μαχητών	181

Εισαγωγή

Πριν από δέκα χρόνια έζησα στην Ταϊβάν και ταξίδεψα σε ολόκληρη τη νοτιοανατολική Ασία όπου, κατά το διάστημα που βρισκόμουν εκτός υπηρεσίας, αφοσιώθηκα στη μελέτη των κινεζικών πολεμικών τεχνών (*τσουάν σου*). Έχυσα πολύ ιδρώτα και έκανα εκτεταμένη έρευνα. Επέστρεψα φορτωμένος με ταινίες των 16χιλ., χιλιάδες φωτογραφίες, αμέτρητες σελίδες μεταφράσεων, εκατοντάδες βιβλία και πάμπολλα τετράδια με σημειώσεις που κράτησα κατά τη διάρκεια της καθημερινής μου εξάσκησης. Η προσπάθεια να κάνω τούτη την άμορφη μάζα κατανοητή, μου πήρε σχεδόν μία δεκαετία και είχε ως αποτέλεσμα έναν μεγάλο αριθμό βιβλίων¹. Το συγκεκριμένο βιβλίο επιχειρεί να ρίξει φως, τόσο στους ανθρώπους, όσο και στα συστήματα που συνάντησα. Χωρίς καμία μεταφυσική διάσταση, αποτελεί μια νηφάλια περιγραφή της προσπάθειας ενός παρείσακτου να μάθει μία τέχνη, η οποία συνδυάζει τη σκληρότητα ενός τοίχου με την απαλότητα των φτερών μιας πεταλούδας.

Δεν υπάρχει καμία τέχνη μάχης άλλου έθνους που να προσεγγίζει τις κινέζικες πολεμικές τέχνες, στην ποικιλία και στη βαθύτητα των διαφόρων μορφών τους. Παραδοσιακά, η διδασκαλία των εν λόγω πολεμικών τεχνών γίνεται είτε προφορικά, χωρίς βιβλία, είτε μέσω των μυστικών που παραδίδονται από τους δασκάλους σε έμπιστους μαθητές. Παρ' όλο που η συγκεκριμένη μέθοδος είναι αποτελεσματική για τη μετάδοση ενός αξιολογού συστήματος, είναι ταυτόχρονα ευάλωτη στις απόπειρες ερασιτεχνών να οικειοποιηθούν ή να τροποποιήσουν το σώμα της γνώσης. Πρόθεσή μου είναι να εκφράσω το πραγματικό, έτσι ώστε ο αναγνώστης να είναι σε θέση να απορρίψει τους τσαρλατάνους και τους συνοδοιπόρους τους στα ΜΜΕ, γιατί στην πραγματικότητα, αυτό που θεωρείται *Κουνγκ φου* στη Δύση (ακόμη και το όνομα αποτελεί μία διαστρέβλωση) είναι γελοίο².

Ενδεχομένως, όσα γράφω θα βοηθήσουν να αντισταθμιστεί ο ανόητος, επιφανειακός τρόπος με τον οποίο απεικονίζονται οι κινέζικες πολεμικές τέχνες στα ΜΜΕ, ιδιαίτερα στις ταινίες “*κουνγκ φου*” –παρεμπιπτόντως το όνομα είναι ταιριαστό για τις συγκεκριμένες ταινίες, καθώς ο όρος αποτελεί μια αμερικανική παραφθορά, η οποία χρησιμοποιείται

λανθασμένα για να υποδηλώσει τις πολεμικές τέχνες. Βασισμένες σε αξιοθρήνητα ελλιπείς γνώσεις, οι ταινίες αυτές διαστρεβλώνουν συστηματικά τα γεγονότα. Οι σκηνές μάχης είναι προϊόν που συνδυάζει το ψευδο-Καράτε (χωρίς επαφή) με κινηματογραφικές κάμερες, τραμπολίνα και πρωτότυπα ηχητικά εφέ. Το αποτέλεσμα είναι χαμηλού επιπέδου και, μάλιστα, τόσο κακό που προξενεί γέλια. Αυτή η διάσταση έχει οδηγήσει τους κριτικούς να συναινούν με αυτά τα σκουπίδια: σε τελευταία ανάλυση, αφού προξενούν το γέλιο, ποιον βλάπτουν; Αγνοούν όμως –και οι παραγωγοί αδιαφορούν– ότι πολλοί νέοι βλέπουν, πιστεύουν και μιμούνται τούτες τις ανοησίες.

Ο Μπέρτολτ Μπρεχτ, στο ποίημά του “Θρυλική Προέλευση του Βιβλίου *Tao Te Tainγκ* στον Δρόμο του Λάο Τσε προς την Εξορία”, αφηγείται την παλιά γνωστή ιστορία. Καθώς ο Λάο Τσε ταξιδεύει δυτικά προς τον τόπο εξορίας του, τον σταματάει ένας τελωνειακός φρουρός. Όταν ο φρουρός μαθαίνει ότι ο ηλικιωμένος φιλόσοφος εγκαταλείπει τα εγκόσμια, τον εκλιπαρεί να σταματήσει για λίγο και να καταγράψει τις σκέψεις του. Ο Λάο Τσε συμφωνεί:

Η περιφρόνηση προς υποδείξεις που γίνονται με ευγένεια
Είναι φαίνεται ανήκουστη από τους ηλικιωμένους.
Γιατί ο γέροντας είπε: “Όσοι θέτουν ερωτήματα
Παίρνουν ειλικρινείς απαντήσεις...”

Είμαστε ευγνώμονες στον Λάο Τσε και στις σκέψεις του, οι οποίες άλλαξαν τον κόσμο. Και για τούτο είναι ο φρουρός που πρέπει να ευχαριστήσουμε –ήταν εκεί για να τις εκμαιεύσει.

Σε ότι αφορά τη μελέτη των παραδοσιακών κινεζικών πολεμικών τεχνών, θεωρώ τον εαυτό μου ως έναν καταλύτη που αποσπά πληροφορίες για μία ελάχιστη γνωστή πλευρά της κινεζικής κουλτούρας, η οποία βρίθει από θρύλους που την επισκιάζουν.

Ο αντιεπιστημονικός τρόπος με τον οποίο προσεγγίζουν οι περισσότεροι Κινέζοι τις πολεμικές τέχνες, αποτέλεσε εμπόδιο στην έρευνά μου σε αυτό το πεδίο. Πιστεύουν ότι οι μαχητές μπορούν να κάνουν αλλόκοτα πράγματα που περιφρονούν τους νόμους της φυσικής. Κατάφερα, σε μεγάλο βαθμό, να περιορίσω την έκταση τέτοιων ψευδαισθήσεων. Αρκετές όμως παραμένουν. Γιατί; Διότι, απλούστατα, κάποιες από αυτές είναι περισσότερο από πιθανές και προσπαθώ, πλέον, να διατη-

ρώ το μυαλό μου ανοιχτό. Μερικές ακόμη τις είδα και τις βίωσα και δεν μπορώ να τις αμφισβητήσω με οποιαδήποτε επιστημονικά μέσα. Πάντως, σε ό,τι αφορά το θέμα του *τσι*, δεν είμαι καθόλου ανοιχτόμυαλος. Είμαι μάλιστα τόσο προκατειλημμένος σχετικά με αυτό, όσο και μία κραυγή που προέρχεται από την καρέκλα του οδοντίατρου. Πιστεύω ότι υπάρχει. Ο μοναδικός λόγος να αμφιβάλλει κανείς είναι αν δεν το έχει βιώσει ποτέ.

Γι' αυτό, η ανοχή μου για τους δύσπιστους πηγαίνει χέρι-χέρι με την ολόψυχη παρότρυνσή μου, να είναι δεκτικοί και να αφεθούν να τους καταλάβει. Είμαι πεισμένος ότι οι έρευνες για τη βιο-ανάδραση και οι συνδυασμένες προσπάθειες για να εξερευνηθεί η σχέση μεταξύ του νου και του σώματος θα αποδείξουν, στο όχι και τόσο μακρινό μέλλον, το αληθές των ισχυρισμών μου.

Η εξάσκηση που έκανα, διέφερε ανάλογα με τον δάσκαλο. Σε γενικές γραμμές δεν ήταν τόσο αυστηρή όσο σε ένα ιαπωνικό ντότζο του *Καράτε*. Όμως οι πολύ εξεζητημένες τεχνικές που έμαθα ξεπερνούν κατά πολύ σε σπουδαιότητα τη διαφορά στα επίπεδα προσπάθειας. Όμως, αυτό το σκεπτικό δεν αφορά τα εμπορικά γυμναστήρια της Κίνας, όπου τις περισσότερες φορές, δεν απαιτείται η παραμικρή προσπάθεια ακόμη και κατά την εκμάθηση απλούστατων τεχνικών. Δοκίμασα τέτοια γυμναστήρια από νωρίς και βρήκα ότι το επίπεδο των εκπαιδευτών ήταν χαμηλό και η διδασκαλία χωρίς καμία ουσία. Ήταν δύσκολο ακόμη και να ιδρώσει κανείς και, εξαιτίας των διακοπών για τσάι και συζήτηση, ακόμη πιο δύσκολο να παραμείνει ιδρωμένος. Η δική μου προσέγγιση βρίσκεται ιδανικά κλεισμένη στη ρήση του Γιουνγκ: "*Η συνείδηση δεν επιτυγχάνεται χωρίς πόνο*". Έτσι, ακόμη και με έναν δάσκαλο που ενστερνίζεται ένα υποδειγματικό σύστημα, είναι αναγκαίο να δοθεί κανείς ολοκληρωτικά στη διδασκαλία. Η αλήθεια αυτή ισχύει σε μεγαλύτερο βαθμό όταν δεν είναι κανείς προικισμένος με έμφυτο ταλέντο, και ειλικρινά, πιστεύω ότι δεν είμαι από τους τυχερούς.

Η πειθαρχία στην οποία υπέβαλλα τον εαυτό μου ήταν εξαντλητική. Κανένας δάσκαλος, κανένα σύστημα δεν θα μπορούσαν να με κουράσουν τόσο πολύ. Ακόμη και οι πιο σκληρές μέθοδοι του *Σαολίν* δεν οδηγούσαν στην απόλυτη εξάντληση, καθώς βασιζόνταν στην πεποίθηση ότι κάθε τεχνική είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το ψυχικό της

πλαίσιο –έτσι, το υπερβολικά κουρασμένο σώμα μπορεί να προσαρμοστεί στην καταπόνηση, αλλά ο νους χρειάζεται χρόνο για να αφομοιώσει το σύνολο της διδασκαλίας. Όμως, εγώ είχα μόνον τρία χρόνια στη διάθεσή μου –πολύ μικρό χρονικό διάστημα. Έπρεπε λοιπόν να κάνω τις ώρες να μου αποδώσουν όσα δεν μπορούσαν τα λιγοστά χρόνια. Το αποτέλεσμα ήταν ότι μελέτησα με πολλούς δασκάλους παράλληλα. Πέρασα πολλές ώρες, καθημερινά, μαθαίνοντας, και ακόμη περισσότερες ώρες σκεπτόμενος και αφομοιώνοντας όσα είχα μάθει. Η κούραση έγινε μόνιμος σύντροφός μου και έμαθα να ζω με πόνους στα κόκαλα, μυϊκές θλάσεις, μικροκατάγματα και ολοκληρωτική εξάντληση. Ο πόνος κατέληξε να αποτελεί για μένα απλώς μian άποψη, που προτιμούσα να μην έχω. Το λογοτεχνικό κείμενο που εκφράζει την τότε κατάστασή μου, καλύτερα από κάθε άλλο, είναι το ποίημα του Τζον Χέιγουντ* (1497 περίπου–1580 περίπου), “Ο Τζακ και ο Πατέρας του”.

“Τζακ”, είπε ο πατέρας του, “πώς να αναπαυτώ;
 Σαν στέκομαι, τα πόδια μου πονούν, και σαν γονατίσω
 με πονούν τα γόνατα. Σαν κινήσω για να φύγω,
 οι πατούσες μου πονούν.
 Σαν ξαπλώσω, με πονά η πλάτη. Άμα καθίσω, νοιώθω
 τους γοφούς να με πονούν. Και να ακουμπήσω κάπου δεν μπορώ.
 Με πονούν οι αγκώνες”. “Κύριε”, είπε ο Τζακ, “τον πόνο εξόρισε, αφού όλα τούτα δεν καταλαγιάζουν, καλύτερα να κάμεις λίγη υπομονή”.

Η γνώση ότι εγώ ο ίδιος τα είχα επιβάλει όλα αυτά στον εαυτό μου, έκανε το καθήκον μου ευκολότερο –μπορούσα να τα παρατήσω όποια στιγμή ήθελα. Ακόμη μεγαλύτερο ρόλο έπαιξε η επιθυμία μου. Καθώς λοιπόν τα λόγια του Κομφούκιου ότι “η αναθεώρηση και η άσκηση σε όσα έχει μάθει κανείς, μέρα μετά τη μέρα, δίνει κι αυτή μεγάλη χαρά”, με βρίσκουν σύμφωνο, έπεσα και κολύμπησα στα βαθιά, για τρία χρόνια. Και παρ’ όλο που συχνά με έπαιρνε ο ύπνος στο μάθημα των κινεζικών και η γυναίκα μου με αποκαλούσε “Αδελφό Μπομπ”, συμφιλιώθηκα με την εξάντληση και προσπάθησα να πάρω όσα περισσότερα

* Τζον Χέιγουντ (1497–1580): Άγγλος δραματουργός.

μπορούσα από τη διδασκαλία. Ο ιστορικός Τζ. Χ. Πλαμ και αρκετοί άλλοι στη Δύση, θεωρούν ότι οι Βρετανοί εξέφρασαν πρώτοι την άποψη ότι οι αθλοπαιδιές διαμορφώνουν τον χαρακτήρα. Πράγματι, στον Δυτικό κόσμο η Βρετανία υπήρξε προεξάρχουσα σε αυτήν την προσπάθεια, όμως πρώτοι οι Κινέζοι θεώρησαν τη διάπλαση του χαρακτήρα ως ανώτατο όφελος από την αθλητική προσπάθεια. Έως την περίοδο των Μαχόμενων Βασιλείων (403–221 π.Χ.), ακόμη και οι εχθροπραξίες διεξάγονταν υπό μορφή αθλοπαιδιάς –η ιεραρχία γινόταν σεβαστή στη μάχη, τα βέλη εξαπολύονταν με τη σειρά, και στον πολιορκημένο εχθρό στέλνονταν σιτηρά. Μεταγενέστερα, καθώς οι πολεμικές τέχνες εξελίσσονταν και είχαν ως αφετηρία τις βουδιστικές και ταοϊστικές πηγές, δινόταν ιδιαίτερη έμφαση στην ατομική ανάπτυξη, όχι μόνον σε ό,τι αφορά τις τεχνικές, αλλά κυρίως, στην εσωτερική ποιότητα των ασκούμενων. Το ίδιο συνεχίζει να ισχύει μέχρι σήμερα, σε μια εποχή που εμείς οι Δυτικοί έχουμε γίνει μάλλον κυνικοί, αναφορικά με την άποψη ότι ο αθλητισμός διαμορφώνει τον χαρακτήρα. Η εμπορευματοποίηση έχει σχεδόν σκοτώσει τον αθλητισμό: μένουμε προσκολλημένοι στο πλήθος και ξεχνάμε τον αθλητή.

Χρησιμοποιώ τη λέξη *σχεδόν*, μετά από ώριμη σκέψη, γιατί πιστεύω ότι μία άσκηση, μία αθλοπαιδιά, ένα βιβλίο, ένα ποίημα ή μία μουσική συμφωνία, μπορούν να αγγίξουν μια δεκτική καρδιά. Ο Αλμπέρ Καμύ είχε πει κάποτε πως τα μοναδικά μαθήματα ηθικής, που πήρε, προήλθαν από το ποδόσφαιρο που έπαιζε στο Πανεπιστήμιο της Αλγερίας. Η πειθαρχία μπορεί να θέσει σε δοκιμασία και να διαμορφώσει έναν άνθρωπο, και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η ανθρωπότητα θα μπορούσαν δικαιολογημένα να αποδοθούν στο γεγονός ότι οι άνθρωποι που κατέχουν την εξουσία δεν έχουν καθόλου πειθαρχία: παίζουν ρόλους, μάλλον, παρά παιδιές. Όμως μία μορφή πειθαρχίας που γίνεται μαζοχιστική είναι, ενδεχομένως, χειρότερη από την ολοσχερή έλλειψη πειθαρχίας. Ο Καμύ σε κάποιον άλλον από τους στοχασμούς του έλεγε: *“Έσσερις μήνες ασκητικής, μοναχικής ζωής. Η θέληση και ο νους ωφελούνται. Η καρδιά όμως;”* Ο ποιητής Μαξ Έρμαν, από την Ινδιάννα των Η.Π.Α., στο ποίημά του *“Desiderata”*, το έθεσε ως εξής: *“Πέρα από μια εποικοδομητική πειθαρχία, να 'σαι ήπιος με τον εαυτό σου”*.

Σε ένα έργο τέτοιου είδους ελλοχεύει πάντοτε ο κίνδυνος αυτού, που ο Μαρκ Τουαίην αποκαλούσε *“δημιουργική μνήμη”*, δηλαδή της ανάμνησης πραγμάτων που δεν είναι αληθή. Προσπάθησα ανηλεώς να

«Πριν από δέκα χρόνια έζησα στην Ταϊβάν και ταξίδεψα σε ολόκληρη τη Νοτιοανατολική Ασία όπου, κατά το διάστημα που βρισκόμουν εκτός υπηρεσίας, αφοσιώθηκα στη μελέτη των Κινέζικων Πολεμικών Τεχνών (Τσ'ουάν Σου). Έχυσα πολύ ιδρώτα και έκανα έρευνα. Επέστρεψα φορτωμένος με ταινίες των 16 χιλ., χιλιάδες φωτογραφίες, αμέτρητες σελίδες μεταφράσεων, εκατοντάδες βιβλία και πάμπολλα τετράδια με σημειώσεις που κράτησα κατά τη διάρκεια της καθημερινής μου εξάσκησης.

Η προσπάθεια να κάνω τούτη την άμορφη μάζα κατανοητή μου πήρε σχεδόν μία δεκαετία και είχε ως αποτέλεσμα έναν μεγάλο αριθμό βιβλίων. Το συγκεκριμένο βιβλίο επιχειρεί να ρίξει φως τόσο στους ανθρώπους όσο και στα συστήματα που συνάβτησα. Χωρίς καμία μεταφυσική διάσταση, αποτελεί μια νηφάλια περιγραφή της προσπάθειας ενός παρείσακτου να μάθει μία τέχνη που συνδυάζει τη σκληρότητα ενός τοίχου με την απαλότητα των φτερών μιας πεταλούδας.»

Ρόμπερτ Γ. Σμιθ

ΚΙΝΕΖΙΚΕΣ ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Δάσκαλοι και Τεχνοτροπίες

Σε αυτό το βιβλίο που ξεκαθαρίζει πολλά πράγματα γύρω από την πολεμική τέχνη που είναι γνωστή στη Δύση ως Κουνγκ Φου, ο Ρόμπερτ Σμιθ σκιαγραφεί τις Κινέζικες Πολεμικές Τέχνες (Τσ'ουάν Σου) ως μία τέχνη η οποία «συνδυάζει τη σκληρότητα ενός τοίχου και την απαλότητα των φτερών μιας πεταλούδας». Οι γλαφυρές, προσαγειωμένες περιγραφές του μας μεταφέρουν τόσο την πειθαρχία όσο και τη βαθύτερη γνώση που απέκτησε μετά από δέκα χρόνια ταξιδιών και μελέτης στην Ασία.

Ο Σμιθ περιγράφει τη μαθητεία του με τον Δάσκαλο του Τάι Τσι Τσουάν, Τσενγκ Μαν-τσ'ινγκ και συνδέει το Τσ'ουάν Σου με τα «μαλακά» στοιχεία και την εσωτερική δύναμη του δημοφιλούς συστήματος. Αυτή η διαφωτιστική προσωπική αφήγηση γύρω από την παράδοση των Κινέζικων Πολεμικών Τεχνών συμπληρώνεται από πενήντα ασπρόμαυρες κατατοπιστικές φωτογραφίες.

ISBN 960-6623-11-4

9 799606 623119